

PODVEŽIČKA ŠTERNA

Informativni list Mjesnog odbora Podvežica

www.rijeka.hr/podvezica

www.rijeka.hr/podvezica

Broj 6

GODINA 2010.

UVODNA RIJEČ

Poštovani sugrađani, dragi susjedi!

Pred Vama je bilten Mjesnog odbora Podvežica kojim želimo da Vas upoznamo s onim što smo učinili na poboljšanju kvalitete života na području ovog dijela grada Rijeke.

Vijeće Mjesnog odbora Podvežica sastavljeno od pet članova izabrali su građani na izborima za Vijeće Mjesnog odbora održanim 23. listopada 2005. godine. U sastav Vijeća imenovani su:

1. Bistričić Zoran,	- predsjednik od listopada 2008.
2. Bolha Boris, pok.	- 2007. zamijenio ga je BRANKO GLASENHARDT
3. Dajak Marijan,	- 2008. zamijenio ga BRANKO FRANIĆ
4. Dujmović Dajana,	
5. Predrag Vladimir	- od 2008. mijenja ga TAMARA MARTINČIĆ

Za predsjednika je izabran VLADIMIR, PREDRAG a u nastavku mandata (od 2008. zbog ostavke, odnosno odlaska na novu funkciju) za predsjednika je izabran ZORAN BISTRičić, koji je do tada obavljao dužnost zamjenika, a za zamjenicu izabrana je TAMARA MARTINČIĆ

Mjesni odbori kao mesta "otvorenih vrata" i oblik organiziranja lokalne zajednice vrijedi i znači onoliko koliko Vi kao građanin ili građanka aktivno sudjelujete u njegovom radu, bilo poticanjem određenih pitanja, bilo osobnim sudjelovanjem u provođenju programa i projekata.

Neovisno o razlikama između pojedinih mjesnih odbora koji su u svom radu, primjetno odmakli na tom putu, a neki se kreću sporije proizlazi činjenica da danas u Gradu Rijeci postoje neki mjesni odbori kao područja dobro organiziranih lokalnih zajednica. Upravo zbog aktivnosti na poboljšanju kvalitete zajedničkog života, prema našem osobnom mišljenju, naš

mjesni odbor uzdignuo se između prva tri mjesna odbora u našem gradu.

Stoga uvjeti u kojima djeluje naš mjesni odbor sigurno ne zadovoljavaju programske zadatke koje članovi Vijeća ispred sebe postavljaju.

Sigurno bi konačnim rješenjem postojećeg vlasništva i uređenjem i povećanjem samog prostora u Kvaternikovoj 58b i kvaliteta programa više dolazila do izražaja.

Mjesni odbor će sigurno kao jedan od oblika organiziranja građana imati u budućnosti još značajniju ulogu.

Zoran Bistričić

KOMUNALNA PROBLEMATIKA

Slike koje slijede pokazat će vam kakvi smo mi sami, odnosno koliko poštujemo komunalni red. Postavlja se pitanje kakvi to ljudi žive u našim sredinama, kada na ovaj način uništavaju zelene površine.

Usprkos pojedincima koji se brinu za iste, uređuju ih i čuvaju, te prijavljuju one koji to ne čine, to je nedovoljno te vas ovim putem molimo da se i vi uključite u čuvanje naših "pluća grada".

Krupni otpad je druga "bolna" točka koju nismo tijekom ovog petogodišnjeg razdoblja riješili, iako smo kroz svih pet prošlih biltena apelirali da se jednim pozivom u tajništvo Mjesnog odbora na **tel. 437-647**, može dobiti informacija o rasporedu kontejnera za krupni otpad kao i iskazati vaša potreba za kontejnerom ili pozivom na besplatni telefon **08000051 tvrtke "Metis"**, odvoz električkog i električnog otpada, **bez naplate**.
Zaključak je da sami možemo puno učiniti da nam se ovakve slike kao što je ova desno ne događa.

Kako ovo rješiti pitanje je sad? Ne samo što sami parkiramo na pogrešnim mjestima te pješaci, invalidi i majke s kolicima moraju zaobilaziti automobile kao na manjoj slici lijevo, nego su i neka rješenja "platformi" za prolaz kolica postavljena bez veze. Novac je utrošen, a problem je ostao. Trebamo reći NE ovakvom gospodarenju i trošenju novaca iz proračuna grada.

Kvaliteta življjenja ovisi o mnogočemu, ali zasigurno uređen okoliš olakšava i čini život ljepšim. Zdravlje je čovjekovo najveće bogatstvo, a upravo zelene površine utječu na naše zdravlje. Kad se na našem dijelu grada obnovio zeleni fond odnosno ozelenio postojeći park? Dosadašnji način raspodijele i raspolaganje sredstvima za održavanje zelenih površina nije se pokazao dobar. Zasigurno bi se promjenom u načinu rada, te za istu količinu novaca sami građani učinili više. Upravo bi mjesni odbori trebali biti ti koji bi organizirali grupe građana u cilju ozeljenjavanja postojećih površina.

NAŠA PODVEŽIČKA ŽUPA

Crkva sv. Terezije od Djeteta Isusove ove godine slavi sedamdesetogodišnjicu postojanja 1940.-2010. (8.prosinca).

Zaslužni svećenik za gradnju crkve bio je Adam Muchtin rođen u Slovačkoj 1908., u mjestu Rovne. S roditeljima je doselio je u Rijeku na Trsat 1911. Službovao je kao kateheta u školama Senja, Sušaka i Podvežice. Od 1941. godine bio je upravitelj trsatske župe, te obavljao svećeničke dužnosti na Trsatu i Podvežici, Iza 1. svjetskog rata za Kraljevine SHS Sušak se razvija i širi prema Trsatu i Podvežici postavši najpoznatiji lučki grad u Kraljevini Jugoslaviji. S tog razloga A. Muchtin 1937. razgovara o mogućnosti gradnje crkve s vlč. Šimom Sironićem katehetom Sušačke gimnazije i Martinom Bubnjem, upraviteljem Trsatske župe. Zajednički su uputili molbu Senjsko-modruškom biskupu dr. Viktoru Buriću da se izgradi crkva i osnuje župa na Podvežici. Bilo je to krajem ožujka 1938. kada je osnovan Odbor za izgradnju crkve kojeg su činili Podvežičani, te po jedan odbornik s Trsata, Krineje i Sušaka. Idejni nacrt je izradio zagrebački arhitekt Velimir Jamnicki, koji je boravio na Sušaku.

Budući da se morao titi u Zagreb za izradu detaljnih nacrta preporuča riječke kolege ing. Lea Babića iz Sušaka i arhitekta Zdenka Kolacia.

Zdenko Kolacio radeći s arhitektom Jamnickim najbolje je poznavao njegovu zamisao i čini male izmjene idejnog projekta iz praktičnih i estetskih razloga.

To je prva crkva podignuta u čast Male Terezije u Hrvatskoj.

1939. g. podnijeta je molba, a 1940. g. dobivena je građevinska dozvola za gradnju. Priloge dali vjernici SHS i dijaspore. Krajem 1940. crkva je otvorena. Dva pobočna oltara i glavni oltar s tabernakulom izrađeni su od poliranog kamena 1945.

1964. godine župnikova majka, gđa Veronika prodavši dio obiteljske kuće poklanja crkvi orgulje izrađene u Ljubljani.

Župnik je 1965. uspio dobiti građevinsku dozvolu za dogradnju kako bi crkva imala i župni stan za svećenika.

Zahvaljujemo gđi Biserki Pešut (rođ. Matković) na suradnji i datim podacima.

Članak pripremio: Branko Franić

OBLJETNICA HRVATSKOG VATROGATSTVA

Prvi vatreni krenuli su s mora i to je prva profesionalna vatrogasna postrojba osnovana prije 145 godine u Rijeci. Osnovana je u Rijeci 1863. koja je u to doba izvanredno snažno industrijsko sjedište, jedan od vodećih industrijskih gradova cijele Austro-Ugarska monarhije. Taj podatak naglašavamo jer je u izravnoj vezi sa činom osnivanja 1. vatrogasne postrojbe na tlu Hrvatske. Naime, osnovana je nakon katastrofalnog požara na objektima velike gradske tvrtke za mljevenje žita, njezinih mlinova, skladišta i ostalog smještenih na predjelu u kanjonu Rječine, na predjelu Žaklja. 16. studenog 1873. profesionalcima su se pridružili organizirani dobrovoljci, te je osnovano Riječko vatrogasno društvo. Zanimljivo je da se tu pojavljuje i prezime Vranizany, kada se 1865. gasio požar u Tvornici šibica na predjelu zvanom Plase (također u kući baruna Vranizaniya). Prvi

zapovjednik Dobrovoljnog vatrogasnog društva bio je barun Šimun Vranizany. Rijeci su se pridružili ostali gradovi u Hrvatskoj. S druge strane Rječine, na Sušaku dobrovoljno vatrogasno društvo osnovano je 1899.

Za kraj recimo da je jedan Riječanin autor himne hrvatskih vatrogasaca. Tekst himne napisao je Zagrepčanin Đuro Deželić, a u tom mu se poslu pridružio slavni riječki skladatelj Ivan Zajc, pišući glazbu za himnu.

Zahvaljujemo vatrogascima na suradnji koju su nam pružili i istovremeno im čestitamo na njihovom prazniku, danu sv. Florijana, njihovom zaštitniku.

Članak pripremio: Branko Franić

NAŠI NAJVRIJEDNIJI AKTIVISTI – UDRUGA UMIROVLJENIKA PODRUŽNICA PODVEŽICA

Udruga umirovljenika Hrvatske Podružnica Podvežica, naš je najveći i najaktivniji suradnik i sudionik u svim aktivnostima Vijeća Mjesnog odbora Podvežica, čak su aktivni i u Dječjim maškaranim tancima (od priprema i uređivanja sale, pečenja fritula, do završnog čišćenja).

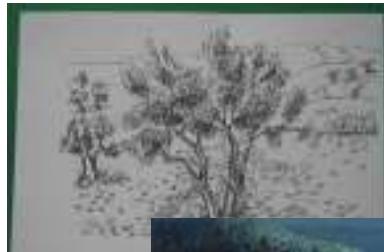
Ove 2010. godine proslavili su petoljetku u novim prostorija.

Prije pet godina na samo Valentino naš gradonačelnik gosp. Vojko Obersnel otvorio je nove prostorije Podružnice.

I od tada njihove su aktivnosti sve brojnije .

Ovaj puta naglasak ćemo dati na likovne i literarne amatere naše podružnice.

Ovom ćemo vam prilikom nabrojati njihova imena, a na vama, našim sugrađanima je da ih dodete upoznati prilikom otvorenja **njihove slijedeće izložbe koja će se održati, zajedno s Likovnim društvom "KVARNER" u utorak, 11. svibnja 2010. u tjednu kada će se održati Dani MO Podvežica.**

Svatko od njih ima drugi alat, netko riječ, netko kist, netko pero, netko iglu, netko glas.

LIKOVNE RADNICE (tako su sebe nazvale): Milka Radović, Neda Šafar, Nada Baranović, Đuja Suručić, Neda Šafar, Neda Cuculić, Jagoda Grgurić, Verica Malnar, Elzika Tomac, Nevenka Hrženjak, Danijela Modrić

LITERARNI RADNICI: Rosa Sobotinčić, Kuzman Ladeka, Ljerka Delak, Nikola Čulinović, Mira Mikuličić Jevtić, Josip Debelić.

DVADESET GODINA LIKOVNOG DRUŠTVA "KVARNER" ex "VEŽICA"

Likovno društvo "Kvarner" ex "Vežica" osnovano je 3. ožujka 1990. godine. Najveći entuzijasti tih 90-tih godina bili su: pok. gđin Boris Bolha, gđa Nevia Kraljić, pok. gđin Ivica Žderić i gđin Darko Brozović uz pripomoć nekadašnjeg SIZ-a za kulturu i brodogradilišta "Viktor Lenac".

Veliki doprinos u vodstvu Društva dali se gdje Nevia Kraljić i pok. Dobrila Medved.

Za tih dvadeset godina 106 članova, kako amatera tako i profesionalaca u likovnom stvaranju, predstavilo je javnosti više od 100 samostalnih i skupnih izložbi s veoma zapaženim radovima. Osim u svojoj galeriji na Podvežici Društvo se predstavljalo i u drugim mjestima, odnosno galerijama i na otvorenom prostoru.

Na žalost preseljenjem cjelokupnih aktivnosti Mjesnog odbora Podvežica u novi prostor, izostala je mogućnost djelovanja na isti način. Društvo je time izgubilo svoj odvojeni prostor i koristi zajedničku multifunkcionalnu prostoriju na katu. Zbog mnogobrojnih aktivnosti u novim prostorima MO prostor za rad Društva sveo se na mogućnost korištenja svega dva termina mjesечно i to subotom.

To je unijelo novi momenat u radu, pa je aktivnost s vrmenom splasnula, mnogi članovi su se pasivizirali. U 2006. godini promijenjeno je i ime Društva u "Kvarner", što je bio pokušaj da se djeluje na širem prostoru grada.

Sada Društvo broji 16 članova, ne samo s Podvežice, već čitave Rijeke. Likovno društvo ne prima nikakve financijske dotacije za svoj rad već se članovi sami financiraju. Likovno društvo osim likovnih izložbi organiziralo je veći broj književnih večeri, a sve s osnovnom tendencijom promicanja kulturnih vrijednosti u ovom dijelu Rijeke.

Članak pripremio: Željko Delač

DJEČJI MAŠKARANI TANCI

Najveselija i najljepša aktivnost Vijeća i ove godine privukla je velik broj djece od jedne do četrnaeste godine.

Kroz igru (stolica, šampita, balona i karaoke) prohujale su nam četiri subote ove godine, jer je vrijeme karnevala 2010. bilo kratko. A svaku pohvalu upućujemo učiteljicama OŠ Vežice gđi **Lorenji Brajković i Nataši Brumen Stijelja** (bile su neumorne, opravdano su izostale jednu subotu, ali zamjenila ih je dostoјno **gđa Cvijeta Semijanac**).

Foto priča pokazat će vam samo mali djelić atmosfere s ovogodišnjih tanci:

OTVARANJE ŠETNICE OD PLUMBUMA, PODVEŽICA, GORNJA VEŽICA– SVETI KRIŽ - (ASTRONOMSKI CENTAR), SVETA ANA, STRMICA, TRSAT

Nema ljepšeg slavlja 50.godišnjice PD "Kamenjak" od ove šetnice, pa im i mi građani Podvežice čestitamo!

Građani Pećina, Podvežice, Gornje Vežice i Trsata otvorili su šetnicu. Počevši od **PLUMBUMA** koji je imenovan po talionici olova zvanoj "Plumbum" a koja je podignuta 1911, iznad Martinšćice na strani prema Sušaku(kasnije "Vulkan"). Dalje se krenulo prema **PODVEŽICI** koja se prvi puta spominje 1650. godine jer brdo iznad, na kojem se nalazi Astronomski centar, nekad se zvalo Vežica, a danas **SVETI KRIŽ**.

Na tom putu zaustavili smo se duže u Astronomskom centru.Na ovome istom mjestu, davne 1941. godine sagrađena je vojna utvrda, a 2001. ugrađen je teleskop te je formirana prva riječka zvjezdarnica.8 godina kasnije, otvoren je prvi Astronomski centar u Hrvatskoj.Danas je to središte znanja, turizma, druženja i putovanja.Otvaranje je bilo prošle godine, pa evo kako je to stvarno bilo.

Tada nam je predstavljen Galileo Galilei (glumac) koji je rekao:

"Poštovane dame i gospodo, dobro došli na mjesto gdje odrasli postaju djeca, a mali postaju veliki. Gdje magičnost nebeskog svoda i noći poprimaju nove čari. Dobro došli na mjesto gdje znanost nije znanstvena fantastika, već stvarnost. Dobro došli gdje zvijezde čovjeku postaju sve bliže i bliže, a svemir ipak ostaje zagonetniji od onoga što uopće možemo pretpostaviti ..... Oh, Santissimo che meraviglia!" U pozivu sam kaže Galileo, uz točan datum i kordinate, našao ovo mjesto. Ovo je nekakvo brdo u gradu, a nisam u Firenzi, a ni u Pisi. Eto piše mi ovdje da sam došao na svečano otvorenje novog Astronomskog centra Rijeke koji se nalazi upravo ovdje na brdu Sv. Križ, samo 3 km udaljenom od centra grada Rijeke.Eto, kako ljudi čine čuda. Ja sam točno prije četiristo godina prvi uperio teleskop prema nebu, a danas i Rijeka postaje dio europskih i svjetskih planetarija! "

Istraživanjem sam saznao da je Rijeka jedini grad u Evropi koja ima astronomski centar u samom gradu.

Rijeka je jedini grad koja svoje sugrađane, turiste ali i sve one koji vole istraživati i spoznavati dovodi gradskim autobusom do takvog jednog centra.

Da bi bolje doživjeli svemir ili sve što okružuje Zemlju bliže ili dalje, preporuča se grupni posjet uz prezentaciju i najavu.

Spuštajući se od sv. Križa stižemo do mosta **SVETA ANA** na kojoj je nekada bio posjed obitelji Zandonati, od 1713. do 1819. pa su ga zvali Zandonattovo ili Gospodstvo. Kasnije je pruga razdvojila imanje. Prije njih je bilo i drugih vlasnika, a na imanju je sagrađena kapelica sv. Ane koje više nema, a kip je sačuvan i nalazi se na kući nekadašnje obitelji Rahelić. Preko mosta Sv. Ane stigli smo do **STRMICE**, koja se prvi put spominje u 13. stoljeću kao strmi predio na padini između Orehovice i Trsata. Na kraju smo se uputili prema **TRSATU** koji nije samo stara srednjovjekovna utvrda koja se uzdiže nad Rječinom. Trsat je istočni dio Rijeke koji u sebi krije brojne tajne i vrijedne spomenike. Još u predantičko doba davnih Liburna, na stijeni iznad lijeve obale Rječine pri njezinom ušću uzdizala se gradina Tarsata. U razdoblju gospodstva Rimljana kroz prva stoljeća poslije Krista razvilo se je i na desnoj strani ušća Rječine naselje imenom Trsatica, kasnije Trsat.

Trsatska gradina je svjedok bogate prošlosti grada s obje strane Rječine. Njena povijest seže u prehistoriju od vremena ilirskog plemena Japoda, pa preko Rimljana, koji su na tom mjestu izgradili i svoju utvrdu, te mnogobrojnih vlasnika, koji su, svaki na svoj način ostavili trag u ovoj prelijepoj fortifikaciji. Izgled i namjenu Gradine stvarali su vjekovima Frankopani, Habsburgovci, bakarski kapetani, te na kraju grof Laval Nugent.

Članak pripremio: Branko Franić

Izdaje: Vijeće MO Podvežica, Kvaternikova 58b,
Rijeka, tel. 051 437-647,
e-mail: mo.podvezica@rijeka.hr
Uredništvo: Zoran Bistričić, Branko Franić
Fotografije i priprema: Giudita Pilaš
Naklada: 250 primjeraka